

БЕЛАРУСКІ УНІВЕРСІТЭТ

ГАЗЕТА УЗНАГОРДЖАНА
ГАНАРОВАІ ГРАМАТАЙ
ВЯРХОУНАГА САВЕТА БССР

1983

22

СНЕЖНЯ

ЧАЦВЕР

№ 36 [1412]

Выходзіць раз
у тыдзень

Выдаецца з 1922 года.

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, МЯСЦКОМА, КАМІТЭТА КАМСАМОЛА І ПРАФКОМА БЕЛАРУСКАГА ОРДЭНА ПРАЦОУНАГА
ЧЫРВОНАГА СЦЯГА ДЗЯРЖАУНАГА УНІВЕРСІТЭТА ІМЯ У. І. ЛЕНІНА

● МЫ — ІНТЭРНАЦЫЯНАЛІСТЫ ●

«Вам спадабалася?» — «Вельмі!»

СТУДЭНТАМ I курса аддзялення гісторыі КПСС гістфака даўно хацелася пазнаёміцца са студэнтамі з Чэхаславакіі. І яны вырашылі арганізаваць з імі сустрэчу напярэдадні свята — Дня ўтварэння Сацыялістычнага Саюза Моладзі Чэхаславакіі.

Сваімі ўражаннямі аб сустрэчы падзяліліся Алена Кашчанава, Іна Байлукова, Чалі Абабярдзіеў, Джусуп Амураліеў. Вось што яны расказалі:

— Мы вельмі чакалі гэтай сустрэчы. Пра Чэхаславакію, пра яе народ мы ведаем у асноўным з кніг і часопісаў, газет і тэлеперадач. І таму нам было вельмі цікава сустрэцца з хлопцамі і дзяўчатамі, якія на-

радзіліся і выраслі на чэхаславацкай зямлі. Сустрэча атрымалася вельмі цікавай. Чэхаславацкія студэнты расказалі нам пра гарады сваёй краіны, пра народную гападарку ЧССР, пра сістэму народнай асветы, пра Сацыялістычны Саюз Моладзі Чэхаславакіі. Асабліва спадабалася нам слайд-праграма аб чэхаславацкай культуры, архітэктуры, мастацтве. Мы вельмі ўдзячны нашым чэхаславацкім сябрам за цікавую сустрэчу. І хочам, каб наша дружба мацнела і далей, таму што ўсе мы — адна вялікая студэнцкая сям'я. А што можа быць цудоўней у сям'і, чым дружба!

СВЯТА СЯБРОЎ

У БДУ ІМЯ У. І. ЛЕНІНА адбыўся сумесны семінар савецкіх і замежных студэнтаў, арганізаваны афганскім зямляцтвам. Семінар быў прысвечаны нацыянальнаму Дню моладзі Афганістана.

Афганскія студэнты Фархад Васел, Хасан Вісан расказалі аб утварэнні Дэмакратычнай Арганізацыі Моладзі Афганістана, яе задачах і дзейнасці, аб удзеле моладзі ў абароне заваёў Красавіцкай рэвалюцыі, аб становішчы ў краіне. Намеснік сакратара камітэта камсамола гістфака па інтэрнацыянальнаму выхаванню Аляксандр Самуіліч ад імя ўсіх савецкіх студэнтаў павіншаваў афганскіх сяброў са святам, пажадаў ім поспехаў у вучобе. Ад імя сваіх зямляцтваў студэнтаў з Афганістана павіншавалі сябры з ГДР, Лаоса, Кубы.

А. ХВЯЖЭНКА,
студэнтка гістарычнага факультэта.

Дзеля чысціні АЗЁР

ПРЫРОДА нашай рэспублікі вельмі разнастайная і багатая. Шмат увагі ўдзяляецца яе ахоўе. Над гэтай праблемай працуюць многія вучоныя, ствараюцца спецыяльныя навуковыя арганізацыі і інстытуты. Адна з такіх арганізацый — галіновыя навукова-даследчыя лабараторыі возеразнаўства пры кафедрах глебзнаўства. Сёлетняя лабараторыя святкуе сваё дзесяцігоддзе. Нягледзячы на тое, што яна параўнальна маладая, яе супрацоўнікамі зроблена многае. У пацвярджэнне гэтага можна сказаць, што супрацоўнікі лабараторыі неаднаразова прымалі ўдзел у міжнародных сімпозіумах і канферэнцыях, напрыклад, у Польшчы, Індыі, былі ўдзельнікамі дваццаці пятай экспедыцыі ў Антарктыду, на аснове навуковых даследаванняў лабараторыі Саветаў Міністраў БССР прынята шэраг важных пастаноў.

Я папрасіў загадчыцу кафедры глебзнаўства доктара геаграфічных навук прафесара Вольгу Піліпаўну Якушка расказаць, як была створана лабараторыя, чым яна займаецца зараз:

— У Беларусі больш за 10.000 азёр, прычым каля 1.000 з іх — буйныя. Іх вывучэннем пачалі займацца ў 1955 годзе. Узнікала шмат пр-

танняў, узнімаліся вострыя праблемы наконт выкарыстання і захавання азёр. І ўсе гэта патрэбна было вырашаць геаграфічнаму факультэту. І вось тады дзякуючы энтузіязму некаторых супрацоўнікаў на факультэце была створана невялікая група, якая пачала займацца спецыяльнымі навуковымі даследаваннямі і вывучэннем азёр. І патрэбна сказаць, паспяхова. Некалькі гаўзней Міністэрства меліярацыі прапанавала нам супрацоўніцтва, і мы згадзіліся. А потым была прынята пастанова аб стварэнні навукова-даследчай лабараторыі.

Працаваць цікава. Навуковыя экспедыцыі — гэта рэгулярныя, запланаваныя мерапрыемствы, якія праводзяцца круглы год. Летам, напрыклад, у экспедыцыях зьянята больш за сто чалавек. Сярод іх, безумоўна, студэнты. Для іх гэта добрая практыка.

Да свайго дзесяцігоддзя лабараторыя прыйшла з добрымі вынікамі. Зараз у нас новыя планы, новыя задумкі. Адна з іх — падрыхтоўка да друку самага вялікага даведніка, у якім будзе апісана 450 азёр Беларусі.

В. БАБЕЙ,
НА ЗДЫМКУ: у лабараторыі возеразнаўства інжынер Людміла Ляшковіч.

Фота С. Плыткewіча.

ДНЮ БАЛГАРСКАГА СТУДЭНТА

быў прысвечаны вечар, які адбыўся ва ўніверсітаце. Ад беларускага аддзялення таварыства савецка-балгарскай дружбы нашых сяброў павіншаваў прафесар Д. Б. Мельцар, які сам некалі прысутнічаў на такім жа свяце ў Балгарыі. На вечары выступіў таксама намеснік сакратара камітэта камсамола ўніверсітэта В. Шадурскі, які расказаў аб абмене студэнцкімі будаўнічымі атрадамі паміж Ямбольскім педінстытутам і БДУ імя У. І. Леніна. Шмат віншаванняў прагучала ў адрас нашых балгарскіх сяброў ад студэнтаў з Грэцыі, Афганістана, Туніса, Венгрыі.

Пасля заканчэння ўрачыстай часткі адбыўся канцэрт, у якім прынялі ўдзел як балгарскія студэнты, так і студэнты з іншых краін. Удзельнікі вечара пазнаёміліся з вершамі балгарскіх паэтаў, прысвечаных зямлі, міру, дружбе, з балгарскім фальклорам. Сваімі песнямі павіншаваў балгарскіх сяброў і выкладчык кафедры рускай мовы для замежных студэнтаў А. Ацман.

А. ЧЭПА.

СТУДЭНЦКІ ПРАФКОМ

ўніверсітэта на чарговым пленуме абмеркаваў пытанне «Аб ходзе сацыялістычнага спарборніцтва паміж факультэтамі за дастойную сустрэчу 40-годдзя вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў». З дакладам выступіў старшыня прафкома М. М. Дрозд, які расказаў аб рабоце прафсаюзнай арганізацыі ўніверсітэта і падрабязна спыніўся на вопыце работы прафбюро механіка-матэматычнага, юрыдычнага факультэтаў, факультэта прыкладнай матэматыкі. Дакладчык адзначыў недахопы ў рабоце прафсаюзных бюро хімічнага, філалагічнага факультэтаў, дзе абавязальства прымаюцца фармальна, вынікі спарборніцтва не падводзяцца, а стэнда сацыялістычнага спарборніцтва не існуе наогул.

В. ВІКТАРАЎ.

НА ЧАРГОВЫХ ЗАНЯТКАХ

школы інтэрактыву, якія праводзіў намеснік сакратара камітэта камсамола па інтэрнацыянальнаму выхаванню В. Шадурскі, разгледжаны пытанні арганізацыі экскурсій за межы Беларусі, асноўныя формы работы з замежнымі студэнтамі.

Н. БАБКО,
член інтэрактыву ўніверсітэта.

САРДЭЧНА ВІНШУЕМ!

Паспяхова абаранілі кандыдацкія дысертацыі супрацоўнікі і аспіранты ўніверсітэта:

ТАГБІНА ТАМБА — ФПМ, навуковы кіраўнік прафесар Ю. С. БАГДАНАЎ;

М. Р. ЛУКАШЭВІЧ — фізфак, навуковы кіраўнік дацэнт В. Ф. СТЭЛЬМАХ;

А. А. ГРУБІЧ — фізфак, навуковы кіраўнік прафесар У. Р. БА-РЫШЭЎСКІ;

В. А. ЧУДОУСКІ — факультэт радыёфізікі і электронікі, навуковы кіраўнік прафесар А. Ф. ЧАРНЯЎСКІ;

Г. Ф. СТЭЛЬМАХ — НДІ ПФП, навуковы кіраўнік старшы навуковы супрацоўнік М. П. ЦВІРКО;

У. У. КАРНЕЙЧЫК — НДІ ПФП, навуковы кіраўнік дацэнт А. П. ХАПАЛЮК;

С. Ю. ШЫРАЕЎ — НДІ ПФП, навуковы кіраўнік доктар тэхнічных навук Ф. Ф. КАМАРОЎ;

К. М. БЯЛЯЎСКІ — біяфак, навуковы кіраўнік прафесар Ю. К. ФАМІЧОЎ;

У. В. ЛЫСАК — біяфак, навуковы кіраўнік прафесар Ю. К. ФАМІЧОЎ;

КАРЧ БАЖЭНА — філфак, навуковы кіраўнік дацэнт К. М. ГЮ-ЛУМЯНЦ;

М. І. ПАСТУХОЎ — юрфак, навуковы кіраўнік прафесар І. І. МАРЦІНОВІЧ;

А. В. ЖАМАЙТАЦІС — кафедра навуковага камунізму, навуковы кіраўнік дацэнт Г. М. ПАШКОЎСКІ;

В. П. ОРГІШ — кафедра марксісцка-ленінскай этыкі, эстэтыкі і навуковага атэізму, навуковы кіраўнік прафесар Я. М. БАБО-САЎ;

А. А. ГРЫЦАНАЎ — кафедра марксісцка-ленінскай філасофіі прыродазнаўчых факультэтаў, навуковы кіраўнік прафесар І. І. ЖБАНКОВА;

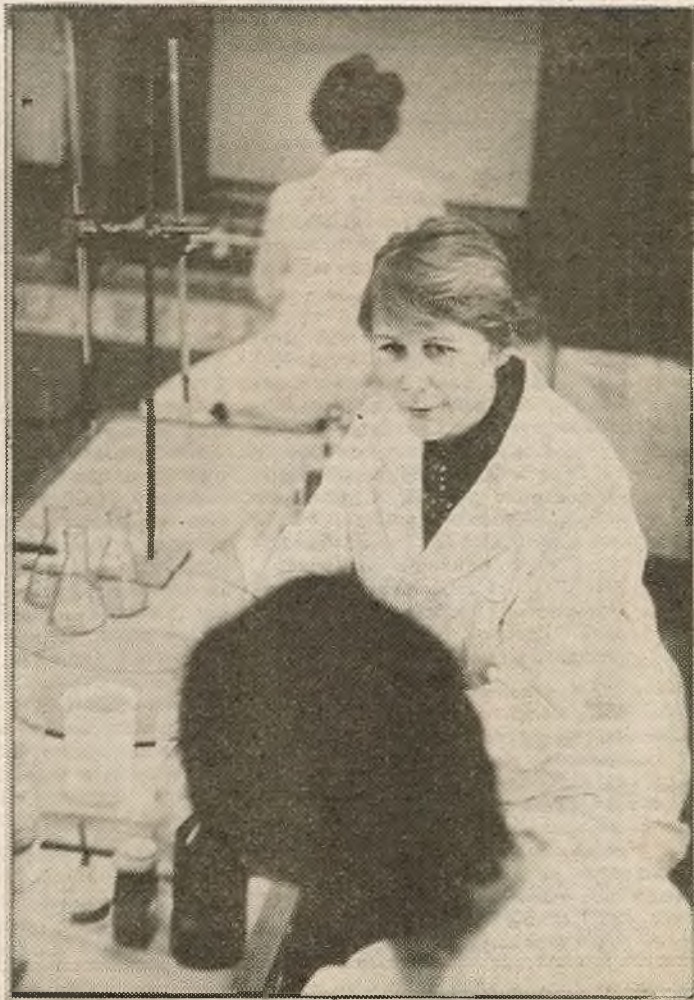
В. В. КАШЭЎСКІ — фізфак, навуковы кіраўнік прафесар Э. І. ЗВЯРОВІЧ;

Т. В. КУХТО — фізфак, навуковы кіраўнік дацэнт Н. М. ШУ-МЕЙКА;

М. І. КАВАЛЕНКА — НДІ ФХП, навуковы кіраўнік прафесар Я. П. ПЯТРАЕЎ;

М. Д. ВАСІЛЕВІЧ — мехмат, навуковы кіраўнік дацэнт В. В. АМЕЛЬКІН.

Жадаем кандыдатам навук далейшых плённых поспехаў у развіцці навуковых даследаванняў.

КАФЕДРЫ ЭММ-20 ГАДОЎ

КАФЕДРА электронных машин была створана ў канцы 1963 года. Як вядома, у тыя гады ў Беларусі закладваліся асновы развіцця новай галіны машынабудавання — вылічальных машын. Таму стварэнне кафедры было прадиктавана вострай неабходнасцю ў спецыялістах па вылічальнай тэхніцы. БДУ стаў першым універсітэтам у краіне, дзе была створана кафедра такога профілю.

Першым загадчыкам кафедры быў выбраны здольны вучоны, вопытны арганізатар і педагог, выхаванец ленинградскай матэматычнай школы Мікалай Мікалаевіч Пасноў.

У перыяд станаўлення кафедры навуковая работа вялася сумесна з вылічальным цэнтрам універсітэта, што дало магчымасць у кароткі тэрмін стварыць на кафедры вучэбныя лабараторыі. Пачалі вызначацца і навуковыя інтарсы калектыву. Адным з такіх напрамкаў было стварэнне шматпультавай вылічальнай сістэмы, якая магла даць шырокі доступ да су-

часнай ЭВМ адначасова як у сферы вылічэнняў, так і ў сферы машыннага навучання, дзе ЭВМ разглядалася як магутны тэхнічны сродак. З гэтай мэтай пры кафедры была створана лабараторыя праграмаванага навучання. Гэты напрамак даследаванняў завяршыўся ў 1974 годзе стварэннем электроннай вылічальнай навучальнай сістэмы (ЭВНС).

У апошнія гады створана аўтаматызаваная тэлевізійная навучальная сістэма (АТНС). Абедзве сістэмы атрымалі высокую ацэнку, і многія выкладчыкі прыродазнаўчых факультэтаў універсітэта праводзяць на іх заняткі. Вучыцца з дапамогай ЭВМ падабаецца і студэнтам. АТНС экспанавалася на міжнародных выстаўках у Лейпцыгу, Плоўдзіве, Лондане. Яна адзначана сярэбранымі і бронзавымі медалямі ВДНГ СССР.

Другім важным напрамкам навуковых інтарсаў былі тэарэтычныя даследаванні ў галіне «арыфметыкі» вылічальных машын, нетрадыцыйных метадаў апрацоўкі інфармацыі

і стварэння настольных клавішных машын. Хутка былі абаронены першыя кандыдацкія дысертацыі выкладчыкамі, аспірантамі і супрацоўнікамі кафедры.

Пазней работы па стварэнню малагабарытных машын былі прадуюжаны дацэнтам кафедры Г. І. Шпакоўскім. Пад яго кіраўніцтвам распрацавана міні-ЭВМ «Старт», якая па сваіх параметрах не ўступала сучасным міні-ЭВМ.

У галіне стварэння новых машын кафедра і сёння знаходзіцца на перадавых рубяжках: распрацоўваецца шматпрацэсарная ЭВМ.

З 1975 года на кафедры пад кіраўніцтвам прафесара А. Ф. Чарняўскага была пачата работа па аўтаматызацыі навуковых даследаванняў: аўтаматызацыя аптыка-фізічнага эксперыменту, аўтаматызацыя вымярэння часавых інтэрвалаў, аналіз хуткапрацякаючых працэсаў. Былі створаны комплексы інфармацыйна-вымяральных апаратуры, якія ўкаранены ў шэрагу навукова-вытворчых цэн-

траў краіны. Тэхнічныя і метралагічныя характарыстыкі гэтых комплексаў знаходзяцца на ўзроўні сусветных стандартаў. Створаныя сродкі вымярэнняў абаронены 30 аўтарскімі паведчаннямі і адзначаны медалямі і дыпламамі ВДНГ СССР і ВДНГ БССР. Па гэтай тэматыцы выпускнікі кафедры абаранілі дысертацыі, а многія студэнты тут праходзяць вытворчую практыку, пішуць курсавыя і дыпломныя работы.

У 1978 годзе па заданню Прэзідыума АН БССР на кафедры была пачата падрыхтоўка спецыялістаў па аўтаматызацыі навуковых даследаванняў. На базе гэтай часткі кафедры створаны кафедра кібернетыкі і кафедра аўтаматызацыі навуковых даследаванняў. 1983 — 1984 навучальны год — год свайго юбілею — кафедра пачала з адкрыцця новай спецыялізацыі — мікрапрацэсараў.

Значны ўклад выкладчыкаў кафедры ў навуковую і навукова-метадычную работу. Толькі за апошнія гады выпушчана 6 манаграфій, 3 вучэбныя дапа-

можнікі, 2 зборнікі артыкулаў і каля 20 метадычных кіраўніцтваў па лабараторных работах.

За 20 гадоў кафедра выпусціла больш за 500 спецыялістаў. Спалучэнне тэарэтычнай падрыхтоўкі па вылічальных машынах і праграмаванню з фундаментальнай падрыхтоўкай па матэматычных і агульнафізічных курсах дзаволіла нашым выпускнікам на практыцы вырашаць складаныя задачы. Многія з іх сталі ўмелымі кіраўнікамі вытворчасці на перадавых прадпрыемствах рэспублікі, абаранілі кандыдацкія дысертацыі, а грамадзянін СРБ Бак Хынг Кханг абараніў доктарскую дысертацыю.

Высокі ўзровень падрыхтоўкі спецыялістаў на кафедры стаў магчымым дзякуючы пастаяннаму клопату рэктарата і парткома, а таксама самаададнай працы выкладчыкаў і супрацоўнікаў.

Далейшае развіццё кафедры мы бачым ва ўмацаванні матэрыяльна-тэхнічнай базы, у стварэнні праблемнай лабараторыі, ва ўзмацненні сувязей з базавымі прадпрыемствамі, у паляпшэнні навуковай і метадычнай работы.

П. САЛАУ,
дацэнт кафедры ЭММ.

ТАКІ ЦУДОЎНЫ ЧАЛАВЕК

30 ГАДОЎ працуе на кафедры нямецкай мовы БДУ імя У. І. Леніна старшы выкладчык Рэгіна Іосіфаўна Варатніцкая. Сваю педагагічную дзейнасць яна пачынала ў 1947 годзе настаўніцай СШ № 1 г. Мінска. І ўжо з першых крокаў яна паказала сябе як таленавіты педагог, які ўмее спалучаць неабходную строгаць і дысцыпліну з мяккімі і тактоўнымі адносінамі да вучняў. «Рэгіна Іосіфаўна пачала выкладаць нямецкую мову ў нашым 6-м А класе, — пішуць яе былыя вучні, выпускнікі СШ № 1 1952 года. — На ўроках наша настаўніца была заўсёды строгага і патрабавальнага, але справядлівага. На перапынках мы заўсёды дзяліліся з ёю нашымі дзіцячымі трывогамі. Мы ўпэўнены: дзе ні займаліся пасля заканчэння школы нашы вучні, па нямецкай мове яны заўсёды былі ў ліку першых».

Шмат сіл і энергіі аддае Рэгіна Іосіфаўна вучобе і выхаванню студэнтаў. Яна вядзе практычныя і лабараторныя заняткі на хімічным факультэце, рыхтуе аспірантаў і саборнікаў да задачы кандыдацкага мінімуму і інш. Р. І. Варатніцкая належыць да ліку тых педагогаў, якія ўкладваюць у сваю работу ўсю душу і ўсімі сіламі стараюцца прывіць прагу да ведаў і цікавасць да свайго прадмета.

Не кожнаму, нават вопытнаму педагогу са шматгадовым стажам работы, пішуць яго былыя вучні. Тут дарэчы прывесці радкі з пісьма студэнта-стажора з Марзебурга (ГДР) Ігара Данілава: «Добры дзень, Рэгіна Іосіфаўна. Праз месяц з дня майго ад'яду пішу Вам пісьмо... Нядаўна экзамен па гутарковай бытавой мове здаў на выдатна, маю права працаваць у СССР перакладчыкам. А як справы ў Вас, як здароўе?»

Р. І. Варатніцкая — ударнік камуністычнай працы, не раз узнагароджвалася Ганаровымі граматамі універсітэта.

Напярэдадні 60-годдзя з дня нараджэння калегі віншуюць Рэгіну Іосіфаўну з юбілеем і жадаюць ёй поспехаў.

Б. БАРКОЎСКИ,
загадчык кафедры нямецкай мовы, дацэнт.
Л. ВЯНЖЫЦКАЯ,
прафорг кафедры нямецкай мовы.

ВЕЧАР ПРАЦОЎНАЙ СЛАВЫ

ЛЕТА - 83:

ГОД 1983... У мінулым працоўным семестры прымала ўдзел больш як 3100 чалавек, якія працавалі ў саставе 104 лінейных атрадаў амаль ва ўсіх сферах народнай гаспадаркі нашай краіны. Імі здадзена ў эксплуатацыю 102 будаўнічыя аб'екты, з якіх 20 атэставана на студэнцкі Знак якасці. Студэнтамі адрамантавана 110 школ, прачытана 1436 лекцый, дадзена насельніцтву 712 канцэртаў. Пры будаўніцтве было створана 120 кансультацыйных пунктаў, існавала 43 лагера-спа-

дарожнікі, у якіх летам адпачывала 1489 школьнікаў.

Такія асноўныя вынікі будаўніцтва года лета-83, з якімі павіншаваў усіх студэнтаў універсітэта, што сабраліся на вечар працоўнай славы ў Палацы культуры чыгуначнікаў, сакратар Мінскага абкома камсамола М. Папко. Ён выказаў падзяку байцам і камандзірам СБА універсітэта за выдатную работу, па выніках якой на рэспубліканскім аглядзе-конкурсе зводны будаўнічы атрад БДУ заняў

ЛІТАРАТУРА У БАРАЦЬБЕ ЗА МІР

ФОРУМ

СТРЭЛКА барометра ў самым канцы лістапада гэтага года раптоўна пайшла на пацяпленне. У Маскве вокамігненна сышоў з асфальта снег, па стрэхах забарабанілі па-веснавому буйныя кроплі дажджу.

Гэту анамалію ў прыродзе ўдзельнікі VI Маскоўскай міжнароднай сустрэчы перакладчыкаў савецкай літаратуры ўспрынялі сімвалічна. Самы разгар халоднай вайны. Рэйган заклікае да «крыжовага паходу» супраць Савецкага Саюза і краін сацыялістычнай садружнасці, у Заходняй Еўропе размяшчаюцца «Першынгі» і крылатыя ракеты. А тут варта было сабрацца перакладчыкам, гэтым пасланцам міру і дружбы паміж народамі, які нават само надвор'е пацяплела, палагоднела. Ці не падказка гэта людзям: альтэрнатыва любому «холаду» — наладжванне даверу, узаемаразумення паміж народамі і краінамі.

Каля ста чалавек з трыццаці краін Еўропы, Азіі, Амерыкі і Афрыкі некалькі дзён вялі зацікаўленую размову на тэму «Гуманізм мастацкага перакладу». Пераклад як сродак дасягнення ўзаемаразумення паміж народамі, які важны фактар у барацьбе за прадухіленне вайны». Несумненна, тэма гаворкі была прадказана як сучасная — надзвычай трывожным — палітычным становішчам у свеце, так і асноўным «прадметам» размовы. Агульнавядомы гуманістычны па-

фас савецкай літаратуры, якая ствараецца сёння на 78 мовах, яе дружалюбны і міралюбівы характар. Ёй арганічна непрыймальна чалавеканенавісціцтва, прапаганда разбою, садызму, вайны. І той, хто бярэцца ўзнаўляць сродкамі роднай мовы такую літаратуру, тым самым ужо становіцца своеасаблівым рэтранслятарам гуманістычных ідэй дружбы і міру. Становіцца барацьбітом за гэтыя ідэі.

Сустрэча пачалася ўрачыстым пасяджэннем у вялікай зале Цэнтральнага Дома літаратараў імя А. Фадзеева, якую адкрыў сакратар праўлення Саюза пісьменнікаў СССР М. Федарэнка. Пра вялікую гуманістычную ролю мастацкага перакладу і ўдзел перакладчыкаў у барацьбе за мір гаварылі сакратары праўлення Саюза пісьменнікаў СССР С. Баруздын, Ф. Кузняцоў і Ю. Сураўцаў, прэзідэнт Міжнароднай федэрацыі перакладчыкаў балгарка А. Лілава, сакратар праўлення Савецкага фонду міру народнай артыстка СССР Р. Ніфантава і іншыя. Канкрэтная, зацікаўленая размова пра пераклад працягвалася на пяці пасяджэннях «круглага стала», у якіх ад Беларусі прынялі ўдзел перакладчык Карлас Шэрман і аўтар гэтых радкоў.

Выказванні пра ролю перакладу і мастацкай літаратуры ўвогуле ў прадухіленні тэрмайдзернай катастрофы перамяжоўваліся чыста прафесійнымі развагамі пра крытэрыі адэкватнасці мастацкага

перакладу, стыль перакладчыка, своеасаблівы пераклад у межах пэўных моўных пар, перадачу творчай індывідуальнасці аўтара арыгінала і г. д. Плёнасьць гутаркі за «круглым сталом» была ў многім прадвызначана маштабнасцю «запэўных» дакладаў В. Озерава і А. Дзямянцьева — пра савецкую прозу і пазіію канца 70-х — пачатку 80-х гг.

Удзельнікам маскоўскага форуму перакладчыкаў, асабліва замежным гасцям, значную карысць прынеслі сустрэчы з вядомымі рускімі пісьменнікамі і крытыкамі С. Зальціным, Г. Бакланавым, В. Каверыным, С. Дангулавым, А. Міхайлавым, В. Аскоцікам, І. Мацяшковым, а таксама з супрацоўнікамі Інстытута рускай мовы імя А. Пушкіна на чале з яго дырэктарам прафесарам В. Кастамаравым.

Нам, беларусам, было прыемна, што і ў выступленнях удзельнікаў сустрэчы, і ў кулуарных размовах нярэдка гучалі прозвішчы асобных беларускіх пісьменнікаў, называліся творы беларускай мастацкай літаратуры, якія дзякуючы перакладу сталі ці толькі становяцца вядо-

мымі замежнаму чытачу. Так, балгары з радасцю — і за нас і за сябе — паведамілі, што ў Сафіі неўзабаве выйдзе томлік выбраных твораў Максіма Багдановіча. Ігар Сікерыцкі ў сваім выступленні раскажаў, што за два апошнія дзесяцігоддзі ў Польшчы (галоўным чынам у Лодзінскім выдавецтве) выйшла за трыццаць кніг беларускіх аўтараў. З вялікай цеплынёю назваў ён прозвішча Язэпа Семяжона, які выдае зараз «Пана Тадэуша» А. Міцкевіча ў сваім перакладзе на беларускую мову. Венгр Дзьєрдзь Рада, цяперашні галоўны рэдактар «Бабеля» — органа Міжнароднай федэрацыі перакладчыкаў, — з прыемнасцю успамінаў сваю пабыўку на Беларусі ў 60-я гг., сказаў, што трыці нумар часопіса «Савецкая літаратура» за 1984 год, які выходзіць на венгерскай мове, амаль цалкам будзе прысвечаны беларускай літаратуры. У часопісе, дарэчы, публікуецца і артыкул самога Д. Рада, у якім ён расказвае пра свой шлях да беларускай зямлі і яе літаратуры, пра сустрэчы з беларускімі пісьменнікамі. «Ведзёце, хто мой самы любімы беларускі паэт? — ён»

ШМАТ НЕАДКЛАДНЫХ спраў у камсамольскай арганізацыі гістарычнага факультэта па рабоце з першакурснікамі. Вось і цяпер, перад зімовай сесіяй, старшакурснікаў хва-

першакурсніка, — гаворыць Валянцін Рэвоцька, адказы за вучэбную работу ў камітэце камсамола гістарычнага факультэта. — Дапамагчы навічкам у падрыхтоўцы да экза-

лення гісторыі Рэгіна Каравай. — Вельмі хвалююся, бо камсорг — гэта твар усяго курса. На цябе раўняюцца, табе давяраюць таварышы. А іх у Рэгіны няма. Толькі на адным аддзяленні гісторыі першакурснікаў каля ста чалавек. І таму, каб кожны здаў сесію на добра і выдатна, у першую чаргу трэба навучыцца працаваць самастойна, правільна арганізуюць свой вольны час, сістэ-

Клопат аб

люе, як здадуць экзамены іх малодшыя таварышы. Іменна таму і ўзялі шэфства над першым курсам студэнты-трэціакурснікі. Такое куратарства дапамагае першакурснікам вырашыць пытанні, якія ўзнікаюць у час падрыхтоўкі да семінарскіх заняткаў. Гутаркі на тэму «Як правільна рыхтавацца да практычных заняткаў» садзейнічаюць павышэнню актыўнасці студэнтаў на семінарах.

За кожнай групай першакурснікаў на аддзяленні палітэканоміі, гісторыі, філасофіі і гісторыі КПСС замацаваны члены камітэта камсамола гістафака, якія дапамагаюць ім у арганізацыі самастойнай працы.

— Першая сесія — гэта асаблівае выпрабаванне для

першакурсніках

менаў — галоўная наша задача. Для гэтага ў час сесіі ў інтэрнаце № 1 працуюць кансультацыйныя пункты, дзе першакурснікі атрымліваюць адказы на розныя незразумелыя пытанні. Створана і працуе вучэбна-выхаваўчая камісія, якая разам з акадэмікамі камітэта камсамола кантралюе наведванне студэнтамі заняткаў, дапамагае выявіць парушэнні вучэбнай дысцыпліны.

— Гэта сесія для мяне, як і для маіх аднакурснікаў, будзе першай, — працягвае размову камсорг першага курса аддзя-

матычна рыхтавацца да заняткаў. Іменна з гэтай мэтай аформлены на факультэце куток для першакурснікаў «Вучыся вучыцца». «Як правільна занаваць лекцыю?», «Як працаваць з кнігай?», «Як рыхтавацца да экзаменаў і залікаў?» — на гэтыя і іншыя пытанні можна знайсці адказ на аформленых стэндах. Часта заглядаюць сюды першакурснікі. Зусім блізка сесія. Пажадаем ім толькі добрых і выдатных адзнак у залікоўках.

Н. ТРУБЧЫК,
студэнтка факультэта
журналістыкі.

ЧАС ДЗЕЯННЯЎ

першае месца і ўзнагароджаны Ганаровай граматай ЦК ЛКСМ Беларусі.

Мы жывём у мірны час, але, штурмуючы працоўныя вышыні, звычайна гаворым: «фронт работ». Студэнцкі рух як эстафету прыняў з рук сваіх бацькоў гэты паняцці, як «баец», «камісар», «камандзір».

У тым, што словы гэтыя жывуць і гучаць як загад, як заклік ісці туды, дзе цяжэй, ёсць і частка працы Веры Акімаўны Прокашавай, камісара Якуцкага занальнага штаба СБА.

У 1983 годзе да яе будатрадаўскай курткі быў прышпілены ўжо чатырнаццаць значок. На гэты раз ёй выпала выехаць за 71 паралель, у пасёлак Дэпутацкі, што на самым поўначы Якуціі. Гэта ўжо Запаляр'е.

Знаёмыя, што бліжэй ведаюць Веру Акімаўну, кажуць пра яе, што яна жыве так, быццам да шчасця засталася пяць хвілін: яго яшчэ няма, але яно ўжо блізка. У яе такі магутны зарад бадзёрасці, энергіі, аптымізму і гумару, што ён міжволі прыцягвае да яе акружаючых. І калі на вечары да яе звярнуліся з пытаннем: «Ці не надта цяжка было вам кіраваць выключна мужчынскімі атрадамі, ды яшчэ за «палярным тропікам»?», то адказ быў такі:

— Не, не вельмі. Камароў хлопцы не баяцца, ад мышэй не пішчаць — так што нешта становіцца ў іх ёсць. А калі гаворыць сур'езна, то мы працавалі так, як умеем працаваць, і так, як павінны працаваць будатрады...

В. ЧАРНЯЎСкі,
наш кар.

ПЕРАКЛАДЧЫКАЎ

таў Д. Рада і тут жа сам адказаў: — Францішак Багушэвіч. Яго верш «Мая дудка» я ўключыў у сваю новую кнігу перакладаў, у якой, побач з арыгіналамі, друкуюцца пераклады твораў дваццаці прэатаў свету».

У перапынку паміж пасяджэннямі «круглага стала» да мяне падышоў перакладчык з ГДР К. Д. Голь. Аказваецца, ён перакладае цяпер на нямецкую мову апавесць І. Шамякіна «Гандлярка і пэст». Шкадуе, што не ведае беларускай мовы, што перакладаць даводзіцца праз рускую мову. «Па-мойму, Беларусь — адзіная славянская рэспубліка, — кажа ён, — якая не праводзіць летніх курсаў для замежнікаў па вывучэнню сваёй мовы. А як бы прыдаліся такія курсы не толькі славяністам увогуле, але і нам, перакладчыкам беларускай літаратуры».

На Міжнародную нараду перакладчыкаў у Маскву ўпершыню прыехалі кітайцы. З прэсы мы ведаем, што новае кіраўніцтва Кітая пачынае перагляд асобных момантаў гісторыі краіны, у тым ліку — перыяду так званай «культурнай рэвалюцыі». Кіруючыя колы КНР не мо-

гуць не ўлічваць імкнення шырокіх народных мас больш ведаць пра культурнае жыццё краін сацыялістычнай сярэднясці і ў першую чаргу — Савецкага Саюза. Галоўны рэдактар часопіса «Шыцце венсюэ» («Сусветная літаратура») Гао Ман і член праўлення Саюза кітайскіх пісьменнікаў Гэ Баоцюань (дарэчы, абодва яны ў свой час перакладалі вершы М. Танка, а адзін з іх нават быў рэдактарам кнігі Я. Купалы на кітайскай мове) прывезлі ў дар СП СССР даволі вялікі пакунак кніг рускіх савецкіх пісьменнікаў на кітайскай мове. Як паведаміў Гэ Баоцюань, у апошні час у Кітаі перакладзены і асобныя творы беларускіх аўтараў — В. Быкава і І. Шамякіна, а таксама выйшаў на кітайскай мове поўны «Кабзар» Т. Шаўчэнкі. Прычым пераклады зроблены з арыгіналаў — у Кітаі з'явіўся перакладчык, які валодае трыма ўсходнеславянскімі мовамі.

Сімпазіумы накіталі Міжнароднай сустрэчы перакладчыкаў савецкай літаратуры карысны не толькі ўзаемным абменам інфармацыяй, своеасаблівай духоўнай узаемападаркай, але і асабістымі знаёмствамі, творчымі кантакта-

мі, якія звычайна прыводзяць да больш трывалых сувязей паміж самімі літаратурамі. На папярэдняй, пятай, сустрэчы ў Маскве, што адбылася роўна чатыры гады назад, я прапанаваў прадстаўнікам замежных літаратур прыняць удзел у стварэнні кнігі аднаго верша — «А хто там ідзе?» Янкі Купалы на розных мовах свету. Асобныя перакладчыкі ахвотна адгукнуліся на гэтую прапанову. Нарвежац Марцін Наг, скажам, адразу ж пераклаў верш на родную мову, а калі пасля Масквы яму давялося ў саставе перакладчыкай дэлегацыі наведаць Мінск, то прачытаў свой пераклад на літаратурным вечары ў Інстытуце замежных моў, упісаў яго ў кнігу водгукў мемарыяльнага Музея Янкі Купалы ў Вязынцы. На жаль, Марцін Наг сёлета не здолеў прыехаць у Маскву, не змог убачыць свой пераклад сярод іншых 82 у выдатна выданай «Мастацкай літаратурай» кнізе Янкі Купалы. Кніга яму будзе даслана поштаю. Аднак балгарын Найдан Вилчаў, партугалец Мануэль дэ Сеабра, некаторыя іншыя перакладчыкі не толькі шчыра ўзрадаваліся, убачыўшы кнігу, але і атрымалі яе ў падарунак.

Не змог прыехаць у Маскву перакладчык верша «А хто там ідзе?» на турэцкую мову вядомы пісьменнік Атаол Бехрамаглу. Яго, актывіста Таварыства прыхільнікаў міру, лаўрэата міжнароднай літаратурнай прэміі «Лотас», нядаўна па прыговору турэцкага суда пасадзілі за краты. Адзіная «віна» яго, як падкрэсліў у сваім пратэсце, накіраваным міністру ўнутраных спраў Турцыі Генеральны сакратар Асацыяцыі пісьменнікаў Азіі і Афрыкі Алекс Ла Гума, «заклучаецца ў адданасці высокім ідэалам літаратуры, у вернасці справе міру і дружбы паміж народамі».

Лёс Атаола Бахрамаглу як нельга лепш паказвае, што лепшыя перакладчыкі свету — гэта актывісты барацьбы за мір і дружбу, за сацыяльны прагрэс. У імя светлых ідэй чалавечтва яны нярэдка ідуць на розныя нягоды, на свядомыя самаахвяры. Бо, як слушна падкрэсліла ўдзельніца маскоўскага перакладчыцкага форуму, сёлетні лаўрэат прэміі СП СССР імя Максіма Горкага амерыканка Мірыям Мортан, «мы, перакладчыкі, павінны пазбягаць вежаў са слававай косці, мы павінны супрацьстаяць падпальшчыкам вайны, быць актывістамі барацьбы за мір».

В. РАГОЙША,
дацэнт кафедры беларускай
літаратуры.

● ДЭЛЕГАТ ХІХ З'ЕЗДА ВЛКСМ

АПРАЎДАЦЬ ДАВЕР ТАВАРЫШАЎ

ЛІДЗІЯ КАЧАН, студэнтка I курса гістарычнага факультэта, дэлегат ХІХ з'езда ВЛКСМ. Пры сустрэчы яна з ахвотай згадзілася раскажаць пра сябе. Вось аб чым я даведлася.

У гэтым годзе Ліда паспяхова скончыла сярэдняю школу № 4 г. Кобрына. У школе была сакратаром камсамольскай арганізацыі і членам бюро гаркома камсамола. Таварышы па вучобе не маглі не заўважыць стараннасці камсорга і таму аказалі ёй вялікі давер — выбралі дэлегатом на ХІХ з'езд ВЛКСМ.

Яна заўсёды была актывнай. Ва ўніверсітэце заўважылі гэта. Зараз Ліда з'яўляецца членам ідэалагічнага клуба «Дружба», уваходзіць у сектар кантролю «Камсамольскага праэктара».

— Я вось ужо колькі гадоў займаюся камсамольскай работай. Мне вельмі падабаецца. Радасна становіцца на душы, калі адчуваеш, што твае словы падзейнічалі на таго, хто не жадае выконваць свой камсамольскі абавязак. Ганаруся, калі арганізацыя выйдзе пераможчай у спарборніцтве. Але ў першую чаргу імкнуса бачыць, што стаіць за кожным мера-

прыемствам. Правялі, напрыклад, камсамольскі сход. Патрабуюць ад нас аформіць гэта на паперы. А што засталася ў душы кожнага камсамольца пасля сходу? Вось і патрэбна дабівацца таго, каб ні адзін чалавек не застаўся абыякавым да жыцця калектыву. Я цяпер не ўяўляю сябе без камсамольскай работы.

Ліда ўспамінае, як цяжка іншы раз было ёй на ўроках фізкультуры выканаць якое-небудзь практыкаванне, але ніколі не памятае таго выпадку, каб ёй не ўдалося дасягнуць пастаўленай мэты.

— Калі я скажу сабе, што павінна нешта зрабіць, — заўсёды зраблю.

Ліда сказала гэта і, напэўна, не падумала, што канчаткова і трапна акрэсліла адну з самых адметных рыс уласнага характару — патрабавальнасць да сябе. Іменна гэтая рыса і дапамагае ёй быць такой, якой яе ведаюць сябры — адказнай, працавітай, добрасумленнай. Карацей кажучы, такой, якой і належыць быць камсамольскаму лідэру.

І. САНДРОС,
студэнтка факультэта
журналістыкі.

● ХЛЕБ НА НАШЫМ СТАЛЕ

...БУДЗЕ І ПЕСНЯ

НА ЯЕ ГЛЯДЗЕЛІ, як на дзівачку. Дзяўчына ўзяла са стала дзве лустачкі хлеба, якія засталіся пасля абеду, і паклала іх у кішэнь. Па-праўдзе кажучы, мяне гэта таксама крыху здзівіла, і я падышла да яе. Пачуўшы маё пытанне, дзяўчына паглядзела на мяне і сказала: «Гэта ж хлеб! Як жа яго пакідаць?».

Так, усе мы разумеем, што да хлеба патрэбна адносіцца беражліва. Толькі ці заўсёды мы так паступаем?

Наведваючы інтэрнат № 7 БДУ імя У. І. Леніна, я зайшла на кухню. І якім жа было маё здзіўленне, калі ў скрынцы для смецця я ўбачыла вялікія лусты хлеба. Нечакана на кухню зайшла незнаёмая дзяўчына, якая трымала ў руцэ добрага паўбатона, і шпурнула яго ў сметніцу. Паспрабавала растлумачыць ёй, што так рабіць нельга. Але тая толькі незадаволена чмыкнула: «Вось яшчэ, буду я есці чэрствы хлеб. І наогул, гэта не твая справа». Мне стала неяк не па сабе. Хацелася сказаць гэтай дзяўчы-

не: «Ты ж будучая гаспадыня, ты павінна быць беражлівай, асабліва ў адносінах да хлеба. Хлеб — наша галоўнае багацце». Як кажуць у народзе: будзе хлеб, будзе і песня.

Крыўдна і тое, што такія людзі быццам не ведаюць, колькі працы пакладзена, каб выпекчы гэтую буханку хлеба, колькі людзей працавала для таго, каб ён трапіў на наш стол. Хлеб — святыня. Дык якое ж мы маем права кідаць яго ў сметніцу?

Не мае рацыі тая дзяўчына, якая сказала, што гэта не мая справа, як яна ахвотна кідае з хлебама. Гэта мая справа, гэта твая справа, гэта, нарэшце, наша агульная справа. Сваімі адносінамі да хлеба мы паказваем і адносіны да тых людзей, якія вырасталі яго. Іх дзесяткі, сотні, мы павінны паважаць іх працу, а значыць і іх саміх. Шкада, вельмі шкада, што сярод нас сустракаюцца і такія, хто не разумее гэтага.

М. КАРЫЦКАЯ,
студэнтка факультэта
журналістыкі.

КЛУБ

ВЯДЗЕ ЗА САБОЙ

СКАЖЫЦЕ, а вам не надкучыла хадзіць па адных і тых жа вуліцах, сустракаць адных і тых жа людзей, адчыняць адны і тыя ж дзверы? Згадзіцеся, што і вы адчувалі жаданне аднойчы прагнуцца на досвітку не ад гулу машын за шыбамі, а ад лагоднай пяшчоты вольнага ветрыка? Няўжо вы ніколі не сумавалі аб снежнай цішыні ў лесе, аб сцежках, якія невядома хто праклаў — звер ці чалавек? Ды ці ведаеце вы, урэшце, як завецца гэтае таінства, што стварае гітара каля дрыготлага польмя кастра ўвесь вечар, усю ноч?..

За новымі сустрэчамі, за песнямі, па няведаным накіроўваюцца зімой і летам вандруюць шляхамі студэнты і супрацоўнікі БДУ імя У. І. Леніна. Карпаты, Карэлія, Кольскі паўвостраў, Урал і, безумоўна, прайзданая шмат разоў уздоўж і ўпоперак, але заўсёды новая Беларусь — вось традыцыйныя маршруты шматлікіх паходаў універсітэцкіх турыстаў.

Арганізуе іх клуб турызму-альпінізму, што існуе пры універсітэце. Зараз ён лічыцца вядучым у ДСТ «Буравеснік». За плячыма яго членаў тысячы пройдзеных кіламетраў дарог, сотні «ўзятых» вяршынь і перавалаў, і ўжо не злічыць мноства рэн і рачулак, што таксама значацца ў спісе турысцкіх маршрутаў.

На сённяшні дзень клуб турыстаў з'яўляецца бадай што самым шматлікім у горадзе. Кожны год больш за трыста студэнтаў і выкладчыкаў выходзяць па самых складаных маршрутах. Але поспехі вымяраюцца не толькі масавасцю. У першую чаргу звяртае ўвагу рост майстэрства турыстаў і спартсменаў.

У імправізаваным дакладзе, які падрыхтаваў да вечара, прысвечанага 25-годдзю клуба яго старшыня А. С. Фядэнка, прагучалі такія лічбы: за час існавання клуба падрыхтавана 20 майстроў спорту, 28 кандыдатаў, амаль кожны член клуба з'яўляецца разраднікам. Са-

мым актыўным удзельнікам і арганізатарам студэнцкага турысцкага руху на вечары былі ўручаны Ганаровыя граматы рэспубліканскага спартыўнага таварыства «Буравеснік».

Прарэктар Уладзімір Сяргеевіч Вагданаў, які ўзяў слова ў канцы вечара, адзначыў наступнае:

— Клуб турыстаў-альпіністаў адігрывае значную ролю ў агульнай сістэме выхавання моладзі ва універсітэце. Для работы і вучобы нам неабходны здаровыя спецыялісты. А гэты від спорту, як ніякі іншы, спрыяе таму.

Ч. ВІКТАРАЎ,
наш кар.

Клубу турыстаў-альпіністаў Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта ў гэтым годзе споўнілася 25 гадоў. Шлях у чвэрць стагоддзя... Не заўсёды і не ўсё лёгка складвалася на гэ-

ДАРОГІ, ШТО ВЫБРАЛІ НАС

ЦЯЖКА, больш таго, немагчыма пералічыць назвы нават самых надзвычайных мясцін, якія, нібыта магніт, прыцягваюць да сябе аматараў падарожжаў па нашай неабсяжнай краіне. На Далёкім Усходзе і ў Малдавіі, у гарадах суровага Запалля і ў гарацы Сярэдняй Азіі — усюды ствараюцца турысцкія клубы і секцыі. Прыходзяць сюды людзі самых розных узростаў і прафесій. Але ёсць тое агульнае, што аб'ядноўвае ўсіх іх. А іменна — турызм прыносіць людзям здароўе і энергію, неабходную для паспяховага вучобы і працы. Ён дапамагае загартавацца, лепш пазнаць сваё сяброў, спрыяе паспяховаму выхаванню моладзі. Усё гэта дасягаецца не толькі ў далёкіх вандраваннях, але і ў паходах выхаднага дня, на злётах і спароніцтвах, у штодзённых зносінах турыстаў паміж сабой. Усё сказанае вышэй у поўнай меры датычыць клуба турыстаў - альпіністаў БДУ імя У. І. Леніна. Сёлета ён святкуе юбілей. Клубу споўнілася 25 гадоў.

А пачыналася ўсё так. У маі 1958 года малады выкладчык фізфака А. С. Фядэнка стаў збіраць і рыхтаваць групу па паходу па гарах. І вось летам адзінаццаць чалавек сабраліся на турысцкай базе «Тачэнкелі», што знаходзіцца на беразе ракі Баксан на Цэнтральным Каўказе. Адсюль пачынаўся іх шлях праз пяць перавалаў да высакагорнай Сванетыі, адтуль да Местыйскага перавалу, і далей, праз Дантуз-Арун да Чорнага мора. На ўсё жыццё запомніўся гэты шлях удзельнікам паходу.

І пачалося: штурм Гавэрлы ў Карпатах у 1959 годзе пад кіраўніцтвам П. С. Курылава, выкладчыка кафедры фізічнай географіі. Шэраг лыжных вандровак па Беларусі зімой 1960 года, якія арганізавалі У. Бабкоў, У. Паснікаў, М. Назменман, А. Люцко. Усяго ў гэтых вандроўках удзельнічала больш за 40 членаў турысцкай секцыі. У тым жа годзе універсітэцкія турысты-веласіпедысты наведлі сталіцу Украі-

ны. Тры групы прайшлі высакагорнымі сцяжынкамі маршруты другой катэгорыі складанасці па Каўказе. Адзін з удзельнікаў гэтых падарожжаў Аляксандр Іваноў пазней запіша: «Немагчыма апісаць, якімі былі нашы першыя крокі на ледніках, як мы скатваліся з іх, пакуль не навучыліся правільна рабіць засечкі, як дзялілі сякеркай хлеб, бо яго не мог узяць ужо ніякі нож...» А пасля, сышоўшы з завоблачных гор у які-небудзь аул, яны здзіўлялі сваім апетытам нават шмат што пабачыўшых акакалаў. «Усё было новае, усё было цяжка, усё былі братамі...», — многа пазней, на вечары 15-годдзя клуба, скажа журналіст Юрый Вельтнер.

У 1961 годзе быў арганізаваны масавы агітацыйны паход, прысвечаны 40-годдзю БДУ імя У. І. Леніна. Яго ўдзельнікі трынаццацю групамі пракрочылі па ўсіх абласцях Беларусі, прачыталі сярод насельніцтва дзесяткі лекцый. Усяго ў тым годзе на турысцкія сцежкі выйшла больш за сто чалавек, а ўвогуле секцыя заняла дзюгае месца на рэспубліканскім турысцкім злёце.

1962 год. Летні турысцкі сезон універсітэта, як ніколі, быў багаты на падарожжы: Карэлія, Карпаты, Крым. Толькі на Каўказе пабывала каля 50 чалавек. Але самым складаным быў паход у нябесныя горы — Цянь-Шань — колішняя мара Анатоля Сямёнавіча Фядэнкі. З гэтага падарожжа прывезлі ў той год больш за ўсё ўражанняў і свой першы кінафільм. А яшчэ з 1962 года турызм быў уведзены ў круглагадавую спартыўную ўніверсітэта. Для членаў секцыі турызму-альпінізму было прачытана шмат лекцый аб развіцці турызму ў СССР, аб медыцынскай падарожжаў, аб найбольш дасведчаным турыстам, якія паспяхова здалі залік па турызму, былі выдадзены пасведчанні грамадскіх інструктараў па гэтай віду спорту...

Цяпер універсітэцкая секцыя вырасла ў магутны калектыў, які налічвае каля 400 чалавек ва ўзросце ад 16 да 60 гадоў. Займаюцца студэнты, выкладчыкі, аспіранты. Турызм не мае абмежаванняў і прапапоўвае жадаючым самым розным нарузкі як па інтэнсіўнасці працы, так і па «геаграфічных прыкметах»: водныя, лыжныя, горныя, пешаходныя, веласіпедныя.

М. ТАЛОЧКА.

ВЯРТАЮЧЫСЯ ДА НАДРУКАВАНАГА

«ЗОРНЫЯ ПАХОДЫ ПАВІННЫ БЫЦЬ ЗОРНЫМІ»

У КАМСАМОЛЬСКІХ арганізацыях краіны выкарыстоўваецца шмат розных форм ваенна-патрыятычнага выхавання: усесаюзныя паходы моладзі па месцах рэвалюцыйнай, баявой і працоўнай славы савецкага народа, апераций «Летапіс народнай славы» і «Летапіс Вялікай Айчыннай», Усесаюзны агітацыйны паход «Рахэні XXVI з'езда КПСС — у жыццё!», экспедыцыя «Мая Радзіма—СССР» і іншыя.

Зорныя паходы ўзніклі сярод студэнцкай моладзі як цеснае спалучэнне спартыўнай, турысцкай работы з пошукавай. Яны даюць магчымасць сустрэцца з гісторыяй, сваімі вачыма ўбачыць тых гераічных людзей і ў незвычайных, паходных умовах пазнаць сябе і таварышаў.

Зорныя — таму што маршрут іх абавязкова праходзіць па гераічных месцах

нашай Радзімы. Таму што на маршруце абавязкова адбываюцца сустрэчы з людзьмі, абаронцамі нашай Айчыны ў гады вайны і тымі, хто мае ўзнагароды Радзімы за самае ганаровае на зямлі — за працу. Зорныя — таму што пасля маршрута абавязкова што-небудзь змяняецца ў сабе, у сваіх адносінах да тых людзей, якія акружаюць цябе штодня.

І як крыўдна становіцца за нашу камсамольскую арганізацыю універсітэта, калі чытаеш артыкул «Зорныя паходы павінны быць зорнымі», надрукаваны ў газеце «Беларускі ўніверсітэт» 24 лістапада 1983 года.

Іменна па віне камсамольскіх актывістаў склалася такое ўяўленне аб рабоце камітэта камсамола ўніверсітэта па арганізацыі зорных паходаў. Вось яны: А. Туцінава (факультэт радыёфізікі і

электронікі, адказная за ваенна-патрыятычную работу ў камітэце камсамола ўніверсітэта), В. Мясчанова (геаграфічны факультэт, адказная за турысцкую работу), А. Вялікасельца (геаграфічны факультэт, адказны за спартыўную работу). Іменна яны вырашаюць свае праблемы паасобна, не інфармуюць камітэт камсамола. Ім нават неведзана, што толькі ў 1982—1983 годзе ў паходы выйшла 32 групы агульнай колькасцю больш за 300 чалавек. Хацелася б сказаць, што шырокія магчымасці павысіць узровень ваенна-патрыятычнай работы ўзнікаюць у сувязі з набліжэннем 40-годдзя Перамогі над нямецка-фашысцкімі захопнікамі. План мерапрыемстваў камітэта камсамола ўніверсітэта даведзены да камсамольскіх арганізацый факультэтаў. Будзе прадоўжана пошукавая работа па збору матэрыялаў аб выкладчыках і

студэнтах універсітэта, якія загінулі ў гады вайны, аб ветэранах былой брыгады імя Варашылава, аб гісторыі дома на скрыжаванні вуліцы Камсамольскай і Ленінскага праспекта, дзе была закладзена цагляная з легендарнага Дома Паўлава.

З такімі задачамі пойдучы ў зорны паход студэнты універсітэта ў дні зімовых канікулаў. Паход прысвечанаецца 40-годдзю вызвалення Беларусі. Акрамя таго, усё камсамольскія арганізацыі будуць рыхтавацца да другога ўніверсітэцкага злёту ўдзельнікаў Усесаюзнага паходу моладзі па месцах славы савецкага народа.

Думаю, што ўноў выбраны актыві камсамольскай арганізацыі ўніверсітэта за службу ў хуткім будучым і больш прыёмнай ацэнкі са старонак «Беларускага ўніверсітэта».

А. НЕЖАВЕЦ,
намеснік сакратара камітэта камсамола ўніверсітэта па ідэалагічнай рабоце.

БЕЛАРУСКІ УНІВЕРСІТЭТ

Ордэна Працоўнага Чырвонага
Сцяга друкарня выдавецтва ЦК
КПБ.

22 снежня 1983 г.

Зак. 2188.

АТ 04633

220080, МІНСК-80, УНІВЕРСІ-
ТЭЦКІ ГАРАДОК, ГЕАГРАФІЧ-
НЫ КОРПУС, п. 3.
ТЭЛЕФОН 20-68-27.

Рэдактар

В. П. ВАРАБ'ЕЎ